

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

GREEN ECONOMY AND DEVELOPMENT

Social, Economic, Technological, Scientific and Popular Science Journal

**2026-YIL / AVGUST / 8-SON,
II-QISM**

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, avgust.
II-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukariyeva Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy
jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA TO'G'RIDAN-TO'G'RI XORIJIY INVESTITSİYALARNING AHAMIYATI.....	12
Usmonova Zarina	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING HUQUQIY MEXANIZMLARI VA MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	19
Zaripova Sabrina Zafar qizi	
O'ZBEKISTON TO'QIMACHILIK TARMOG'IDA INTEGRATSIYALASHGAN MENEJMENT TIZIMINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA ASOSIDA JORIY ETISH: SAMARADORLIK, TO'SIQLAR VA ISTIQBOLLAR.....	25
Sobirov Shohruh Shuxratovich	
ISTE'MOLCHILAR ORASIDA IJTIMOIIY TARMOQLARDAGI QISQA FORMATLI VIDEOKONTENTNING IMPULSIV XARID XATTI-HARAKATLARIGA TA'SIRI.....	30
Ra'no Balxiboyeva Davron qizi	
KAPITAL BOZORI ORQALI TIJORAT BANKLARI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISH YO'LLARI.....	40
Otabek Oltiboyev	
TURIZM XIZMATLARI BOZORIDA RAQAMLASHTIRISHNING YALPI TALAB O'ZGARISHIGA TA'SIRI TAHLILI.....	45
Ochilov Laziz Siddiqovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SOLIQ SIYOSATINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI VA YANGI ISLOHOTLARNING MAKROIQTISODIY TAHLILI.....	54
Sanakulova Iroda Abrorovna	
GLOBAL IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA CHO'L YAYLOVLARI IXTISOSLASHUVINI MOSLASHTIRISHNING NAZARIY-KONSEPTUAL ASOSLARI VA ILG'OR XORIJIY TAJRIBA (O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QIZILQUM CHO'L YAYLOVLARI MISOLIDA)	61
Kozokov Najmiddin Isomiddinovich	
XALQARO OLIY TA'LIM TIZIMLARIDA UNIVERSITET BOSHQARUVINING TRANSFORMATSIYASI: INSTITUTSIONAL AVTONOMIYA, HISOBDOIRLIK VA STRATEGIK BOSHQARUV MODELLARI	68
Tursunmuratov Sherzod Turdimuratovich	
THREE GENERATIONS OF REFORM: GOVERNANCE PARADIGMS AND THE MEASUREMENT GAP IN UZBEKISTAN'S SUSTAINABLE DEVELOPMENT TRANSITION	76
Salakhutdinova Yulduz Golibovna	
ГЕНЕРАТИВНЫЙ ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ТРАНСФОРМАЦИЯ КОНТЕНТ-МАРКЕТИНГА	82
Умарова Нозанин Алишерзода	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	88
Sapayev Abduljalol Odinayevich	
TIJORAT BANKLARIDA TO'LOV TIZIMLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH VA XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH	96
Berdiboyev Oltinboy Abdiboqi o'g'li	
UMUMIY IQTISODIY MUVOZANAT NAZARIYASINING ZAMONAVIY TALQINI.....	102
Murodov Alisher Murodjon o'g'li	
РОЛЬ СИСТЕМЫ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО МЕНЕДЖМЕНТА В ОБЕСПЕЧЕНИИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ И НАПРАВЛЕНИЯ ЕЁ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ	106
Уралова Сожида Анвар кизи	
JIZZAX VILOYATI TURIZMINING RIVOJLANISH DINAMIKASI, TUZILMASI VA ISTIQBOLLARI (2016–2024-YILLAR)	112

Mamadiyorov Adhamjon Qo'chqar o'g'li KREATIV INDUSTRIYALARNI RIVOJLANTIRISH ORQALI AHOLI BANDLIGI VA DAROMADLARINI OSHIRISH IMKONIYATLARI	121
Ulug'bekov Sardorbek Ulug'bekovich TIJORAT BANKLARIDA KREDITLASH AMALIYOTI SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI VA KO'RSATKICHLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	128
Turdiyev Eralijon Muxtarovich OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA BUDJETDAN TASHQARI TUSHUMLAR AUDITINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	134
Abduraxmonov Saidqosimxon Abduhamid o'g'li CHAKANA BANK XIZMATLARINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISHNING NAZARIY JIHATLARI	138
Asqarov Fayzullo G'iyosiddin o'g'li RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BILIM VA MALAKALARNI RAQAMLI BAHOLASH TIZIMINING NAZARIY-IQTISODIY ASOSLARI	148
Abdiyev Nosir Raximovich Muzaffarova Mohira Nuraliyevna O'ZBEKISTON BANK SEKTORIDA MOLIYAVIY JINOYATLARGA QARSHI KURASHISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	154
Berdiboyev Oltinboy Abdiboqi o'g'li SURXONDARYO VILOYATIDA TURIZM INFRATUZILMASINING HUDUDIIY RIVOJLANISH DARAJASINI QIYOSIY BAHOLASH	160
Omonova Nigora Bahodir qizi ZAMONAVIY TO'LOV TIZIMLARINING INSTITUTSIONAL RIVOJLANISHINI STRATEGIK BOSHQARISH MEXANIZMLARI	167
Iskandarov Xurshid Iskandarovich TEXNOLOGIK AVLOD ALMASHINISHI SHAROITIDA ALOQA KORXONALARI TOVAR-MODDIY ZAXIRALARINING QADRSIZLANISHINI HISOBGA OLIH USLUBIYATINI TAKOMILLASHTIRISH	175
Jamilov Jushqin Jonon o'g'li SANOAT KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISH DARAJASINI ANFIS ASOSIDA MODELLASHTIRISH	181
Avazova Nafisa Namazovna O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNING RAQAMLI RIVOJLANISHINI BAHOLASH: O'ZSME-DDI MODULINING METODOLOGIYASI VA AMALIY JORIY ETISH MEXANIZMI	186
Rajabov Sirojiddin Mansurovich ISLOM MOLIYASI TAMOYILLARINING IQTISODIY SAMARADORLIKNI TA'MINLASHDAGI AHAMIYATI	193
Kenjaeva Durdona Ravshan qizi ФАКТОРНЫЙ АНАЛИЗ КАК ИНСТРУМЕНТ ИССЛЕДОВАНИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	198
Аюбов Ойбек Улугбек угли YASHIRIN IQTISODIYOTGA QARSHI KURASHISHDA MA'LUMOTLAR TAHLILINI MATEMATIK MODELLASHTIRISH	204
Raximov Sarvarbek Abdumutalibjonovich KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI QO'LLAB-QUVVATLASH, ULARNI MOLIYALASHTIRISHNI RAG'BATLANTIRISH BO'YICHA CHORA-TADBIRLARNING ASOSIY YO'NALISHLARI	211
Umarova Gulzodxon Qodirbekovna MEHMONXONA XO'JALIKLARI SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INTEGRAL MEXANIZMI VA EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH	216
Rahimov Hasan Abdusaitovich NOMODDIY AKTIVLAR BO'YICHA OSHKORALIKNI TAKOMILLASHTIRISH VA MILLIY HISOBNI XALQARO STANDARTLAR BILAN UYG'UNLASHTIRISH	221

Ishankulov Izzatilla Nurillayevich SANOATLASHTIRISH ORQALI MILLIY IQTISODIYOT RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASHDA UNUMDORLIK OMILI.....	226
Erkayev Akrom Normuxammadovich INNOVATSION O'ZGARISHLAR ASOSIDA AHOLI FAROVONLIGINI OSHIRISHNING 2030-YILGACHA MO'LJALLANGAN PROGNOZ SSENARIYLARI VA ULARNING SEZGIRLIK TAHLILI	232
Amrullayev Dadaxon ЭКОНОМЕТРИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ УЯЗВИМОСТИ СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ И СТРУКТУРНОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ	237
Эркинбаева Камила Жавланбековна TIJORAT BANKLARI BIZNES MODELINING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI: ZAMONAVIY TENDENSIYALAR VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	243
Sh. Nurullayeva S. Narimonov OLIY TA'LIMDA RAQAMLI EKOTIZIMNI SHAKLLANTIRISHDAGI XAVF-XATARLAR (RISKLAR) VA BOSHQARUV MUAMMOLARI.....	249
Pirmanov Oxunjon Baxridin o'g'li НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКОВСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	256
Шомуродов Равшан Турсункулович Хакимов Хафизбек Хамза угли Джумабаева Гаянэ Рахимовна YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA AVTOTRANSPORT XIZMATLARI BOZORINING RAQOBATBARDOSHLIGINI EKOLOGIK-IQTISODIY OMILLAR ASOSIDA OSHIRISH YO'LLARI	263
Sultanov Sulaymon Safarboy o'g'li TIJORAT BANKLARIDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI KREDITLASH SAMARADORLIGINI BAHOLASH VA UNI OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI.....	269
Abdushukurova Mehribonu Dilmurod qizi CHORVACHILIK MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRISH, YER RESURSLARIDAN FOYDALANISH VA AHOLINING XARID QOBILIYATI MUVOFIQLIGINI BAHOLASH	276
Ramazonov Zafar Ulug'bekovich ИННОВАЦИОННЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ СТРАХОВЫХ КОМПАНИЙ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ СТРАХОВОГО РЫНКА	281
Мирахмедова Мафтуна Ибрагимовна TIJORAT BANKLARIDA FOIZ SIYOSATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING AMALIY JIHLTLARI.....	288
Orifova Dilnoza Obid qizi XALQARO KREDIT LINIYALARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	295
Aliyev Bekzod Ilhomovich ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К СОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ УЧЁТА И АНАЛИЗА ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ В НЕГОСУДАРСТВЕННЫХ ВЫСШИХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ	301
Холикова Дурдона Бунёдjon кизи TOSHKENT VILOYATIDA ISHLAB CHIQRISH SOHASIDA KICHIK BIZNESNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA HUDUDII DIFFERENSIATSIYASI	308
Salimov Burxoniddin IJTIMOIY-IQTISODIY ADOLATNI TA'MINLASHDA SINERGETIK YONDASHUV: ZANJIRLI ADOLAT KONSEPSIYASI.....	314
Alimov Nasimjon Hoshimovich AQLLI SHAHAR TIZIMIDA IJTIMOIY SOHA BOSHQARUVI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING TASHKILII-IQTISODIY MEXANIZMLARI.....	319

Radjabov Bunyod Abduxalilovich QO'SHILGAN QIYMATNI TAQSIMLASHNING SAMARALI SOLIQ MEKANIZMIGA OID XORIJ TAJRIBALARI.....	326
A.A. Bobomurodov O'ZBEKISTONNING "YASHIL IQTISODIYOT" TIZIMIGA O'TISH ZARURIYATI VA XIZMATLAR SOHASI UCHUN IQTISODIY AHAMIYATI.....	333
Y.M.Xalikov OLIY TA'LIM TASHKILOTLARIDA AKADEMIK FAOLIYATNI BOSHQARISHNING NAZARIY VA METODOLOGIK ASOSLARI.....	342
Ixtiyorov Bekzod Zulfiqor o'g'li YOSHLARNING RAQAMLI MEHNAT PLATFORMALARIDA BARQAROR BANDLIGINI RISKKA ASOSLANGAN STRATEGIK BOSHQARISH.....	349
Palvonova Sevara Baxromovna RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH TARMOQLARIDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	355
Almanov Ilhom Sultonovich MAKTABGACHA TA'LIM XIZMATLARINI GEYMIKATSIYALASH ASOSIDA TA'LIM SIFATI VA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH	362
Aslonova Rushano Ilxomovna KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA RAQAMLI PLATFORMALARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY NATIJADORLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH.....	368
Tursunxo'jayeva Gulnoza Jamoliddin qizi HUDUDLARNING IQTISODIY RIVOJLANISHIDA ISTE'MOLCHILAR HUQUQLARINI HIMOYA QILISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	374
Xolmatov Azamatjon Abdupattoyevich СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ЭКСПОРТА В УЗБЕКИСТАНЕ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭКСПОРТНОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ	380
Муниса Турдибаева LOYIHA MENEJERLARINING SOFT SKILLS KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING LOYIHALAR IQTISODIY SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	394
Zairova Farida To'xtamurod qizi TIBBIY XIZMAT KO'RSATUVCHI KORXONALAR FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR TIZIMIDAN FOYDALANISH.....	400
O'roqov Firdavs Ortiqniyoz o'g'li RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA KORXONALAR FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	407
Jumaev Sohob Baxodirovich O'ZBEKISTONDA RAQAMLI VA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING TRANSFORMATSIYON MODEL.....	412
Murodullayeva Guljaxon A'zamjon qizi INSON KAPITALINI BOSHQARISHNING ILMIY-NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARI	418
Djalilova Dilbar Abdikarim qizi RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA O'ZBEKISTONNING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH MEKANIZMLARI	426
Olimboyeva Nazokat Abdujabbor qizi KICHIK VA O'RTA BIZNES SUBYEKTLARIDA INTEGRALLASHGAN RISKKA YO'NALTIRILGAN AUDIT MODELIDAN FOYDALANISH USLUBIYOTI.....	431
Muydinov Erkin Jamaldinovich MINTAQA IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INSTITUSIONAL MEKANIZMLARI	441
Bekbergenov G'ayrat Shuxratovich YENGIL SANOAT KORXONALARINING EKSPORT FAOLIYATINI SOLIQ MEKANIZMLARI ASOSIDA MOLIVAVIY RAG'BATLANTIRISH	446

O'rinova Umida Qodirjonovna SOG'LIQNI SAQLASHNING YAGONA RAQAMLI EKOTIZIMIDA KIBERXAVFSIZLIK RISKLARINI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	450
Turayeva Nafisa Odiljonovna XORAZM VILOYATIDA YER BOZORI INFRATUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	456
Ubaydov Mirshod Ismailovich O'ZBEKISTON UY-JOY BOZORIDA MOLIYAVIY PUFAK XAVFINI BAHOLASH: INTEGRAL INDEKSNI SHAKLLANTIRISH VA EKONOMETRIK TAHLIL	462
Botirov Islombek Ulug'bek o'g'li SUTCHILIKGA IXTISOSLASHGAN CHORVACHILIK KORXONALARIDA TANNARXNING BUXGALTERIYA HISOBINING OBYEKTI SIFATIDA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	467
Razzoqov Abbas Abdumalik o'g'li BUDJET TASHKILOTLARIDA MOLIYAVIY XATO VA NOMUVOFIQLIKLAR ICHKI AUDITINING INSTITUTIONAL-TASHKILIY MEKANIZMI	472
Mulayev Farxod Alisherovich SHAHAR INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK BARQARORLIK TAMOYILLARINI JORIY ETISH: MUAMMOLAR, INNOVATSION YECHIMLAR VA ISTIQBOLLAR.....	477
Nurtayev Zaxriddin SANOATNING «DRAYVER» SOHALARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI IQTISODIY O'SISHNI JADALLASHTIRISH	482
Xolbozorov Muzraf Yusup o'g'li СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ЦИФРОВОГО СТРАХОВАНИЯ ТУРИСТСКИХ РИСКОВ В УЗБЕКИСТАНЕ	489
Усманова Азиза Бахтиер кизи TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN AHOLIGA KO'RSATILADIGAN XIZMATLARNI TAKOMILLASHTIRISHNING NAZARIY-KONSEPTUAL ASOSLARI.....	497
Rajabov Saidrasul Xalil o'g'li AYOLLAR TADBIRKORLIGI VA GENDER TENGLIGI: XITOIY VA O'ZBEKISTON MEHNAT BOZORLARI TRANSFORMATSIYASI MISOLIDA	504
Xasanova Shaxzoda SOLIQ TIZIMIDA MARKIROVKALASH ORQALI XUFIYONA IQTISODIYOT VA SOLIQDAN QOCHISHNI QISQARTIRISH AMALIYOTI TAHLILI.....	510
Ismailov Bobir Salomovich MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA BOSHQARUV HISOBOTI METODOLOGIYASINI SHAKLLANTIRISH KONSEPSIYALARI	517
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna HUDUDIIY IQTISODIY TIZIMNI INNOVATSION BOSHQARISHDA "INNOVATSION EKOTIZIM" KONSEPSIYASI ASOSIDA ICHKI VA TASHQI MUHITLAR O'RTASIDAGI DINAMIK O'ZARO TA'SIRLARNI BAHOLASH.....	521
Xolov Azimjon ECONOMIC AND ORGANIZATIONAL MECHANISMS FOR THE DEVELOPMENT OF GREEN TOURISM	530
Abdurashidova Mahfuza Tolibjon kizi TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	534
Kulboyeva Nargiz Majitovna SAVDO XIZMATLARINI RAQAMLASHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH	545
Raxmanov Sherzod Shuxratovich АКТУАЛЬНОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ АУДИТА ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПОК В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	552
Абдуллаева Ш.Э. Чернушкина Л.А. O'ZBEKISTONDA JADAL URBANIZATSIYA SHAROITIDA YASHIL IQTISODIYOT	

TAMOYILLARINI SHAHARSOZLIKKA INTEGRATSIYA QILISH.....	557
Azamiddin Quldashev	
MANAGEMENT OF CULTURAL HERITAGE IN TOURIST DESTINATIONS OF UZBEKISTAN: THE CASE OF THE NEWLY RESTORED IMAM AL-BUKHARI COMPLEX	562
Saidzoda Shakhlokhon Murodilloevna	
O'ZBEKISTONDA PENSIYA TIZIMINING HOZIRGI HOLATI VA MINTAQAVIY TAHLILI	568
Jumabayeva Kumush Botir qizi	
CIVIL-MILITARY COOPERATION AND SOCIOECONOMIC DEVELOPMENT IN NIGERIA: A STATISTICAL ASSESSMENT OF EDUCATIONAL AND LEGAL POLICY OUTCOMES.....	578
Adams Adah Otakwu	
Muhammad Auwal Sule	
Blessing Onyanta Otakwu	
Mercy Omoo Otakwu	
SOCIAL CONDITIONS AND ORGANISED CRIMINALITY IN NIGERIA: IMPLICATIONS FOR LAW ENFORCEMENT AND SOCIAL POLICY	591
Adams Adah Otakwu	
Muhammad Auwal Sule	
TEMIR YO'L TRANSPORTI KORXONALARINING EKOLOGIK-IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODIK ASOSLARI.....	601
Abduraxmanova Muqaddas Toxtasinovna	
KICHIK BIZNESDA BANDLIKNI OSHIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLARNI TIZIMLASHTIRISH VA BAHOLASHNING EKONOMETRIK YONDASHUVLARI.....	607
Turdiqulov Farrux Ravshanjon o'g'li	
KOMPETENSIYA MATRIKSINING MEHNAT BOZORIDAGI AHAMIYATI VA UNING O'ZBEKISTON UCHUN INSTITUTSIONAL JIHATLARI	616
Kurbanbayeva Sevara Marat qizi	
BYUDJET YO'QOTISHLARINING IQTISODIY MOHIYATI VA KO'P O'LCHOVLI TASNIFI (RISK-MENEJMENT KONTEKSTIDA)	623
Jasur Nurmatov	
ФОРМИРОВАНИЕ ИНТЕГРИРОВАННОЙ ТУРИСТСКОЙ ЭКОСИСТЕМЫ КАК ОСНОВА КОМПЛЕКСНОГО РАЗВИТИЯ ТУРИСТСКОЙ ИНДУСТРИИ УЗБЕКИСТАНА.....	630
Абзалова Нозимахон Нодирбек кизи	
XORIJYIY MAMLAKATLARNI SANOATLASHUV MODELLARINING QIYOSIY TAHLILI VA ULARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	636
Erkayev Akrom Normuxammadovich	
TIJORAT BANKLARINING KORXONALAR INNOVATSION-INVESTITSIYAVIY TALABLARINI TA'MINLASHDAGI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	642
Gafurova Dilshoda Farxotovna	
HUDUDLARNING IQTISODIY-IJTIMOIIY RIVOJLANISHIDA INVESTITSIYALARNI JALB QILISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	646
Muxamadjanov Shaxriyor Solijon o'g'li	
IJTIMOIIY TARMOQLARDAGI MARKETING KONTENTINING ISTE'MOLCHILARNING XARID QILISH NIYATIGA TA'SIRINI BAHOLASH	652
Tilavkobilova Mehriniso Isomiddin qizi	
YASHIL LOYIHALARNI MOLIALASHTIRISH MEXANIZMLARINING TASNIFI VA ULARNING BANK TIZIMIDAGI O'RNI	658
Sobirov Bobur Oybek o'g'li	
ЦИФРОВАЯ ТАМОЖНЯ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ УЗБЕКИСТАНА: ОТ ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА К НАЦИОНАЛЬНЫМ ЦИФРОВЫМ ТЕХНОЛОГИЯМ.....	663
Сейдеметова Эльмира Оралбай кизи	
MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURISTIK-IQTISODIY SALOHIYATINI BAHOLASH USLUBIYOTI	667
Sharofiddinov Shohabbos Xayrullayevich	
O'ZBEKISTONDA MOLIAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARIGA (IFRS) O'TISH SHAROITIDA BUXGALTERIYA HISOBINI TRANSFORMATSIYA QILISH MUAMMOLARI	675

To'rayeva Farida Rustam qizi	
TURIZM SOHASIDA INSON KAPITALI RESURLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI.....	680
Xakimova Zavqiya Umarbek qizi	
RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARI VA BIZNESNI RAQAMLASHTIRISH: MOLIVAVIY INKLYUZIYA, YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH VA SOLIQ TUSHUMLARI (XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON UCHUN TAVSIYALAR).....	684
Shonazarov Ashurali Akabayevich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING YOPILISH XAVFINI BAHOLASH: OMILLI TAHLIL	691
Akbarova Barno Shuxratovna	
ОСОБЕННОСТИ ФИНАНСИРОВАНИЯ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ И ЗА РУБЕЖОМ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ.....	697
Исматуллаев Акмаль Исматуллаевич	
BANK DAROMADLARI BARQARORLIGINING KAPITALLASHUV DARAJASIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	705
Tursunov Mustafo Mirzayevich	
CHAKANA SAVDODA NARX SHAKLLANISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI	713
Xabibullayev Anvar Shovkat o'g'li	
GLOBAL IQTISODIYOTDA JANUBIY KOREYA MODEL: SAMSUNG VA HYUNDAI MISOLIDA KORPORATIV STRATEGIYALAR TAHLILI.....	719
Abdulaziz Xolmirzayev	
RIVOJLANAYOTGAN MAMLUKATLARDA TIJORAT BANKLARI MOLIVAVIY XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI	724
Ergashev Azizxon Avazxon o'g'li	
TIJORAT BANK KREDITLARI ASOSIDA MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	731
Shodiyev Odiljon Salim o'g'li	
АНАЛИЗ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ООО «SAM PULSAR DISTRIBUTORS»	736
Мусаева Шоира Азимовна	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MAJBURIYATLAR, DAROMADLAR VA XARAJATLAR HISOBINING AMALDAGI HOLATI.....	743
Saidova Kamolat Farhodovna	
TIJORAT BANKLARINING CHAKANA XIZMATLARI TAHLILI VA UNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	747
Axmedov Sardorbek Abdulkarim o'g'li	
DEHQON-FERMERLARNING "ORGANIK BILIM" ELEKTRON PORTALI ORQALI ORGANIK QISHLOQ XO'JALIGI HAQIDA BILIM OLISH IMKONIYATLARI.....	753
Shavqidinova Dilnavoz	
Abror Mamasadikov	
KORXONALARDA MOLIVAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASH VA MOLIVAVIY RISKLARNI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY USULLARI	758
Abdurazakova Nargiza Rixsibayevna	
KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING MOLIVAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA BOSHQARUV MEXANIZMLARINING O'RNI	764
Bazarov Diyor Gafurovich	
OLIV TA'LIM VA ILMIY TASHKILOTLARDA TEXNOLOGIYALAR TRANSFERI OFISLARINI NATIJAGA YO'NALTIRILGAN BOSHQARISH MEXANIZMI	772
Ergashev Rustam Rajabovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ МЕХАНИЗМОВ УПРАВЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬЮ ГОСТИНИЧНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ	780
Нигматова Сугдиена Жалолиддин кизи	
O'ZBEKISTONDA VOJXONA TO'LOVLARINING FISKAL-IQTISODIY MOHIYATI VA DAVLAT BUDJETI DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHDAGI ROLI	788
Sarmanov Orifjon Adiljonovich	

RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING KORXONALAR BOSHQARUV TIZIMIGA TA'SIRI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	794
Alimova Xurshida Nurmaxamatovna	
COST TYPE-DRIVEN LOGISTICS EQUILIBRIUM DECISIONS IN INTENSIVE GREEN PRODUCT SUPPLY CHAINS	799
Bai Mingyuan	
MILLIY IQTISODIYOTNING O'SISHNI TA'MINLASHDA INVESTITSİYALARNI JALB ETISHNING AHAMIYATI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	811
Fazliyev Farrux Faxriddinovich	
SELLYULOZA-QOG'OZ MAHSULOTLARI TANNARXINI SHAKLLANTIRISH VA MOLIYAVIY NATIJALARNI HISOBGA OLISHNING USLUBIY ASOSLARI	818
Abdurashidov Abdumurod Abduraxmonovich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA RISKLARNI BOSHQARISH SALOHİYATINI BAHOLASH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH (NAVOIY VILOYATI MISOLIDA).....	824
Xamrokulov Sindor Qaxramonovich	
SAMARQAND VILOYATIDA TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING 2030-YILGACHA BO'LGAN PROGNOZ SSENARIYLARI.....	830
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
KORXONALARNING RAQAMLI YETUKLIGINI INTEGRAL BAHOLASH METODIKASI VA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHNING INSTITUTSIONAL-IQTISODIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	835
Kungratov Ilmurod Qo'zibay o'g'li	
Abdullayev Munis Qurbonovich	
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA INSON KAPITALI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USLUBIYATINI TAKOMILLASHTIRISH	843
Musayev Ozodjon Shavkat o'g'li	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI ERTA OGOHLANTIRISH INDIKATORLARI ASOSIDA BAHOLASH VA STRESS-TESTLASH	849
Saidov Doniyor Abdullayevich	
TIJORAT BANKLARINING KREDITLASH FAOLIYATINI INNOVATSIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	856
B.B. Xanaliyev	
THE NATION BRAND IN THE TOURISM SERVICES MARKET: CONCEPT, DELIMITATION, AND ECONOMIC AND SOCIAL SIGNIFICANCE	861
Yusupova Mokhinur Farkhod qizi	
HUDUDLAR INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHDA INFRATUZILMAVIY TA'MINOTNING AHAMIYATI	871
Umaraliyev Sanjar Sultonaliyevich	

HUDUDLAR INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHDA INFRATUZILMAVIY TA'MINOTNING AHAMIYATI

Umaraliyev Sanjar Sultonaliyevich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya. Mazkur maqolada hududlar investitsion jozibadorligini oshirishda infratuzilmaviy ta'minotning ahamiyati tadqiq etilgan. Hududlarning investitsion salohiyatidan samarali foydalanishda transport, energetika, kommunal, logistika va raqamli infratuzilmaning o'rni tahlil qilingan. Infratuzilma rivojlanish darajasining investitsiya loyihalarini joylashtirish, loyiha xarajatlarini optimallashtirish, amalga oshirish muddatlarini qisqartirish va investorlar uchun iqtisodiy xatarlarni kamaytirishga ta'siri asoslangan. Shuningdek, hududlar o'rtasidagi infratuzilmaviy tafovutlarning investitsiya oqimlari taqsimotiga ta'siri yoritilgan hamda infratuzilmaviy ta'minotni hududlarning iqtisodiy ixtisoslashuvi va investitsion salohiyatiga muvofiq rivojlantirish yo'nalishlari taklif etilgan. Tadqiqot natijalari hududlarning investitsion raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: hudud, investitsion jozibadorlik, infratuzilmaviy ta'minot, investitsiya, transport infratuzilmasi, energetika, logistika, raqamli infratuzilma, investitsion salohiyat, investitsion raqobatbardoshlik.

Аннотация. В данной статье исследовано значение инфраструктурного обеспечения в повышении инвестиционной привлекательности регионов. Проанализирована роль транспортной, энергетической, коммунальной, логистической и цифровой инфраструктуры в эффективном использовании инвестиционного потенциала регионов. Обосновано влияние уровня развития инфраструктуры на размещение инвестиционных проектов, оптимизацию проектных затрат, сокращение сроков реализации и снижение экономических рисков для инвесторов. Также освещено влияние инфраструктурных различий между регионами на распределение инвестиционных потоков, а также предложены направления развития инфраструктурного обеспечения в соответствии с экономической специализацией и инвестиционным потенциалом регионов. Результаты исследования служат повышению инвестиционной конкурентоспособности регионов.

Ключевые слова: регион, инвестиционная привлекательность, инфраструктурное обеспечение, инвестиции, транспортная инфраструктура, energetika, logistika, цифровая инфраструктура, инвестиционный потенциал, инвестиционная конкурентоспособность.

Abstract. This article examines the importance of infrastructure provision in enhancing the investment attractiveness of regions. It analyzes the role of transport, energy, utilities, logistics, and digital infrastructure in the effective utilization of regional investment potential. The study substantiates the impact of the level of infrastructure development on the location of investment projects, optimization of project costs, reduction of implementation periods, and mitigation of economic risks for investors. It also highlights the impact of infrastructure disparities among regions on the distribution of investment flows and proposes directions for developing infrastructure provision in accordance with the economic specialization and investment potential of regions. The findings contribute to enhancing the investment competitiveness of regions.

Keywords: region, investment attractiveness, infrastructure provision, investment, transport infrastructure, energy, logistics, digital infrastructure, investment potential, investment competitiveness.

KIRISH

Hozirgi sharoitda hududlarning investitsion jozibadorligini oshirish va investitsiya oqimlarini barqaror ravishda ko'paytirish iqtisodiy rivojlanish siyosatining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Investorlarning hududni tanlash jarayonida uning iqtisodiy salohiyati bilan bir qatorda, ishlab chiqarish va transport infratuzilmasining rivojlanganlik darajasi, energetika va kommunal tarmoqlarning mavjudligi, raqamli infratuzilma hamda logistika imkoniyatlari muhim ahamiyat kasb etadi. Shu jihatdan, infratuzilmaviy ta'minot hududning investitsiya loyihalarini qabul qilish va samarali amalga oshirish imkoniyatlarini belgilovchi asosiy omillardan biri sifatida namoyon bo'ladi.

Infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi investitsiya loyihalarini amalga oshirish xarajatlarining oshishiga, loyiha muddatlarining uzayishiga va investorlar uchun qo'shimcha iqtisodiy xatarlarning yuzaga kelishiga sabab bo'lishi mumkin. Aksincha, zamonaviy transport-logistika tizimi, barqaror energiya ta'minoti, suv va kanalizatsiya tarmoqlari, telekommunikatsiya xizmatlari hamda raqamli infratuzilmaning rivojlanganligi hududning investitsion imkoniyatlarini kengaytiradi. Ayniqsa, ishlab chiqarish quvvatlarini joylashtirish, yangi korxonalarni tashkil etish va eksportga yo'naltirilgan loyihalarni amalga oshirishda infratuzilma omilining ta'siri yanada kuchayadi.

Shu bilan birga, hududlar infratuzilmaviy ta'minotining darajasi bir xil emasligi investitsiya resurslarining hududlar bo'yicha notekis taqsimlanishiga olib kelishi mumkin. Shu sababli, infratuzilmani rivojlantirishni investitsion siyosat bilan uzviy bog'lash, mavjud infratuzilmaviy tafovutlarni aniqlash va investitsiya loyihalarining ehtiyojlaridan kelib chiqib infratuzilmaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini takomillashtirish dolzarb vazifalardan biridir. Mazkur maqolada hududlar investitsion jozibadorligini oshirishda infratuzilmaviy ta'minotning ahamiyati va uni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari tadqiq etiladi.

Transport infratuzilmasi hududlarning investitsion jozibadorligini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi. Investor uchun hududning geografik joylashuvi bilan bir qatorda, xomashyo, tayyor mahsulot, ishchi kuchi va boshqa resurslarning harakatlanish imkoniyati ham muhim ahamiyatga ega. Rivojlangan transport tizimi ishlab chiqarish va logistika xarajatlarini kamaytirish, mahsulotlarni ichki va tashqi bozorlarga tezkor yetkazib berish hamda hududlar o'rtasidagi iqtisodiy aloqalarni mustahkamlash imkonini beradi. Shu sababli avtomobil yo'llari, yuk va yo'lovchi tashish xizmatlari hamda transport xizmatlari hajmining o'zgarishi hududlarning investitsion salohiyatini baholashda muhim ko'rsatkichlar sifatida qaraladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Hududlarning investitsion jozibadorligini oshirish va investitsiya oqimlarini jalb etishda infratuzilmaviy ta'minotning o'rni iqtisodiy adabiyotlarda investitsion muhitni shakllantiruvchi muhim omillardan biri sifatida qaraladi. Investitsion jozibadorlik tushunchasi hududning investorlar uchun qulay iqtisodiy, moliyaviy, institutsional va infratuzilmaviy sharoitlarni yaratish imkoniyatlarini ifodalaydi. Shu nuqtayi nazardan, hududda mavjud transport, energetika, aloqa, logistika va boshqa infratuzilma tarmoqlarining rivojlanganlik darajasi investitsiya qarorlarini shakllantiruvchi muhim omillardan hisoblanadi.

B. Mamatov investitsiya muhitining qulayligini iqtisodiy taraqqiyotning muhim sharti sifatida ko'rib, hududda investorlar faoliyati uchun zarur shart-sharoitlarni shakllantirish masalasiga e'tibor qaratadi. N.H. Haydarovning tadqiqotlarida korxonalarning investitsion faoliyatida moliya-soliq munosabatlarini takomillashtirish masalalari yoritilgan bo'lib, investitsion muhitning moliyaviy va iqtisodiy jihatlari asosiy yo'nalishlardan biri sifatida qaraladi. D.G'. G'ozibekov va E.I. Nosirov tomonidan xorijiy investitsiyalarni jalb qilish masalalari tadqiq etilib, investitsiya oqimlarini kengaytirishda mamlakat va hududlarda yaratiladigan shart-sharoitlarning ahamiyati asoslangan.

S.V. Zenchenko va M.A. Shemyotkina hududning investitsion salohiyatini hududiy rivojlanishning muhim tarkibiy qismi sifatida ko'rib chiqadilar. Mazkur yondashuv hududning investitsiya jalb qilish imkoniyatlarini faqat mavjud moliyaviy resurslar bilan emas, balki uning iqtisodiy va hududiy salohiyatini shakllantiruvchi omillar bilan birgalikda baholash zarurligini ko'rsatadi. R.B. Stobaugh esa xorijiy investitsiya muhitini tahlil qilishda mamlakat va hududlarning biznes sharoitlari hamda investitsion risklarini hisobga olishga e'tibor qaratgan.

X.X. Imomovning tadqiqotida investitsion muhitni yaxshilash va uning jozibadorligini oshirishning moliyaviy asoslari o'rganilgan bo'lsa, B.K. Tuxliev investitsiyalarni moliyalashtirish mexanizmlarini takomillashtirish masalasini tadqiq etgan. A.M. Basenko va P.V. Taranov esa maxsus iqtisodiy zonalarini hududiy rivojlanishning investitsion-moliyaviy salohiyatini safarbar etuvchi institutsional vosita sifatida ko'rib chiqqan. Ushbu tadqiqotlar investitsion jozibadorlikni shakllantirishda moliyaviy, institutsional va hududiy omillarning o'zaro bog'liqligini ko'rsatadi.

Zamonaviy tadqiqotlarda hududiy investitsion jozibadorlikni baholashda infratuzilma omiliga yanada kompleks yondashuv shakllanmoqda. OECDning hududiy jozibadorlikni baholash metodologiyasida transport va raqamli bog'langanlik alohida yo'nalish sifatida ajratilib, transport infratuzilmasi, raqamli ulanish imkoniyatlari va boshqa hududiy aktivlarning investorlarni jalb etishdagi ahamiyati ko'rsatilgan. OECD tahliliga ko'ra, sifatli yo'l, temir yo'l va boshqa transport infratuzilmasi hududga investitsiyalarni joylashtirishni yengillashtiradi, raqamli infratuzilma esa, ayniqsa, xizmatlar sektoridagi korxonalar uchun muhim omil hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot metodologik asosini hududiy iqtisodiyot, investitsion jozibadorlik va infratuzilmaviy rivojlanish nazariyalarining o'zaro uyg'unligi tashkil etadi. Tadqiqotda hududlarning infratuzilmaviy ta'minoti investitsion jozibadorlikni shakllantiruvchi muhim omillardan biri sifatida qaralib, uning transport, energetika, logistika,

axborot-kommunikatsiya va raqamli infratuzilma yo'nalishlari bo'yicha baholash yondashuvi ishlab chiqilgan.

Tadqiqot jarayonida tizimli yondashuvdan foydalanilib, infratuzilmaning alohida tarkibiy qismlari o'zaro bog'liq holda tahlil qilingan. Mazkur yondashuv hududning investitsion jozibadorligini faqat jalb qilingan investitsiyalar hajmi orqali emas, balki investorlar faoliyati uchun zarur bo'lgan infratuzilmaviy sharoitlar bilan birgalikda baholash imkonini beradi. OECDning zamonaviy hududiy jozibadorlik metodologiyasida ham hududlarni ko'p o'lchovli indikatorlar tizimi orqali baholash va hududlarning kuchli hamda zaif jihatlarini aniqlashga e'tibor qaratilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

2018–2025-yillar davomida O'zbekistonda transport infratuzilmasining rivojlanish tendensiyalarini o'rganish uning iqtisodiy faollik va investitsion jarayonlarga ta'sirini aniqlash imkonini beradi. Mazkur davrda transport xizmatlari hajmi, avtomobil transporti xizmatlari va avtomobil transportida tashilgan yo'lovchilar soni mamlakatdagi transport tizimining kengayib borayotganini ifodalaydi. Ushbu ko'rsatkichlarning yillar bo'yicha dinamikasi transport infratuzilmasidan foydalanish darajasi, aholining harakatchanligi va iqtisodiy subyektlar o'rtasidagi aloqalarning rivojlanishini baholash uchun muhim statistik asos yaratadi. Ayniqsa, transport xizmatlari bozorining kengayishi hududlarning investorlar uchun qulayligini oshiruvchi omillardan biri sifatida namoyon bo'ladi (1-jadval).

1-jadval

O'zbekistonda transport infratuzilmasining rivojlanish dinamikasi, 2018–2025-yillar¹

Yil	Transport xizmatlari hajmi, mlrd so'm	Avtotransport xizmatlari, mlrd so'm	Avtomobil transportida tashilgan yo'lovchilar, mln kishi
2018	49 970,0	26 541,4	5 852,8
2019	62 009,4	31 952,1	5 915,2
2020	58 623,0	32 395,7	5 248,5
2021	74 708,7	42 091,3	5 914,2
2022	92 277,2	48 058,6	6 092,1
2023	118 275,5	57 906,7	6 292,7
2024	151 825,0	73 439,0	6 642,3
2025	188 270,8	95 853,8	7 586,0

Jadval ma'lumotlari 2018–2025-yillarda O'zbekistonda transport infratuzilmasi va transport xizmatlari hajmi sezilarli darajada kengayganini ko'rsatadi. Transport xizmatlari hajmi 49 970,0 mlrd so'mdan 188 270,8 mlrd so'mgacha, ya'ni qariyb 3,8 baravar oshgan. Avtotransport xizmatlari esa 26 541,4 mlrd so'mdan 95 853,8 mlrd so'mgacha ko'payib, 3,6 baravar o'sishni qayd etgan. Bu transport xizmatlari bozorining iqtisodiyotdagi roli tobora kuchayib borayotganidan dalolat beradi.

2020-yilda transport xizmatlari hajmi 58 623,0 mlrd so'mgacha pasaygan bo'lsa, keyingi yillarda barqaror o'sish kuzatilgan. Avtomobil transportida tashilgan yo'lovchilar soni ham 2018-yildagi 5 852,8 mln kishidan 2025-yilda 7 586,0 mln kishigacha oshgan. Ayniqsa, 2023–2025-yillarda yo'lovchi tashish hajmining tezlashgan o'sishi transport xizmatlariga bo'lgan talabning ortganini ko'rsatadi.

Umuman, transport infratuzilmasining rivojlanishi hududlarning investitsion jozibadorligini oshirish uchun zarur shartlardan biridir. Transport xizmatlari hajmining ortishi hududlar o'rtasidagi iqtisodiy integratsiyani kuchaytirib, investorlarning bozorlar, resurslar va logistika tarmoqlariga kirish imkoniyatlarini yaxshilaydi. Shu bois investitsion siyosatda transport infratuzilmasini modernizatsiya qilish va logistika imkoniyatlarini kengaytirishga ustuvor ahamiyat berish maqsadga muvofiq.

Hududlarning investitsion jozibadorligini shakllantirishda infratuzilmaviy ta'minot darajasi alohida o'rin tutadi. Investor tomonidan hududni tanlash jarayonida mavjud tabiiy va mehnat resurslari bilan bir qatorda, transport, energetika, aloqa, raqamli texnologiyalar va logistika tizimlarining rivojlanganlik darajasi ham muhim mezon sifatida baholanadi. Infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanganligi ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish, mahsulot va xizmatlarni bozorga yetkazib berish jarayonini tezlashtirish hamda investitsiya loyihalarining amalga oshirish muddatlarini qisqartirish imkonini beradi. Aksincha, transport va logistika tarmoqlarining zaifligi,

¹ <https://stat.uz/uz/> ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tayyorlangan.

energiya ta'minotidagi uzilishlar yoki raqamli infratuzilmaning yetarli emasligi investor uchun qo'shimcha xarajat va risklarni yuzaga keltiradi.

Shu nuqtayi nazardan, hududiy investitsion jozibadorlikni baholashda infratuzilma holatini bir nechta o'zaro bog'liq indikatorlar orqali ifodalash maqsadga muvofiq. Mazkur jadvalda transport, avtomobil, yo'lovchi, axborot-kommunikatsiya, energetika, raqamli va logistika infratuzilmalarini tavsiflovchi ko'rsatkichlar tizimlashtirilgan. Transport xizmatlari hajmi va avtotransport xizmatlari hududning iqtisodiy harakatchanligini, tashilgan yo'lovchilar soni esa transport tizimidan foydalanish faolligini aks ettiradi. Axborot-kommunikatsiya va raqamli infratuzilma ko'rsatkichlari esa zamonaviy biznes jarayonlarining uzluksizligini ta'minlashdagi imkoniyatlarni ifodalaydi. Shu bilan birga, energetika va logistika ko'rsatkichlari investitsiya loyihalarining barqaror ishlashi uchun zarur bo'lgan bazaviy sharoitlarni baholash imkonini beradi.

2-jadval

Hududiy investitsion jozibadorlikni oshirishda infratuzilmaviy ta'minot ko'rsatkichlari tizimi²

No	Infratuzilma yo'nalishi	Baholash ko'rsatkichi	O'lchov birligi	Investitsion jozibadorlikka ta'siri
1	Transport infratuzilmasi	Transport xizmatlari hajmi	mlrd so'm	Yuqori bo'lishi ijobiy
2	Avtomobil infratuzilmasi	Avtotransport xizmatlari hajmi	mlrd so'm	Yuqori bo'lishi ijobiy
3	Yo'lovchi transporti	Tashilgan yo'lovchilar soni	mln kishi	Yuqori bo'lishi ijobiy
4	Axborot-kommunikatsiya	Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmi	mlrd so'm	Yuqori bo'lishi ijobiy
5	Energetika	Elektr energiyasi ta'minoti hajmi	mln kVt-soat	Yetariligi ijobiy
6	Raqamli infratuzilma	Axborot va aloqa sohasiga investitsiyalar	mlrd so'm	Yuqori bo'lishi ijobiy
7	Logistika	Transport va saqlash sohasiga investitsiyalar	mlrd so'm	Yuqori bo'lishi ijobiy
8	Infratuzilmaviy investitsiyalar	Transport va saqlashga yo'naltirilgan investitsiyalar ulushi	%	Yuqori bo'lishi ijobiy

Keltirilgan ko'rsatkichlar tizimi hududlarning infratuzilmaviy ta'minotini kompleks baholash imkonini beradi. Transport va logistika xizmatlarining yuqori darajada rivojlanganligi investorlar uchun bozor va resurslarga kirish imkoniyatlarini kengaytiradi. Energetika ta'minotining yetariligi ishlab chiqarishning uzluksizligini ta'minlasa, axborot-kommunikatsiya va raqamli infratuzilmaning rivojlanishi zamonaviy biznes jarayonlarini tezlashtiradi. Shuningdek, transport va saqlash sohasiga investitsiyalar ulushining ortishi hududning kelgusidagi infratuzilmaviy salohiyati mustahkamlanayotganini ko'rsatadi. Shu sababli mazkur indikatorlardan hududlarning investitsion jozibadorligini integral baholashda foydalanish, infratuzilmasi nisbatan zaif hududlarda esa transport, energetika, logistika va raqamli tarmoqlarni rivojlantirishga ustuvor investitsiyalar yo'naltirish maqsadga muvofiq.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagi ikki jadvalda keltirilgan ma'lumotlar hududiy investitsion jozibadorlikni oshirishda infratuzilmaviy ta'minotning iqtisodiy va amaliy ahamiyati yuqori ekanligini ko'rsatadi. Birinchi jadvalda transport infratuzilmasining 2018–2025-yillardagi rivojlanish dinamikasi, ikkinchi jadvalda esa ushbu infratuzilmani investitsion jozibadorlik nuqtayi nazaridan baholash imkonini beruvchi asosiy indikatorlar tizimi aks ettirilgan. Mazkur ikki yondashuvni birgalikda ko'rib chiqish hududlarning investitsion muhitini faqat jalb qilingan kapital hajmi bilan emas, balki investorlar faoliyati uchun zarur bo'lgan infratuzilmaviy sharoitlar bilan ham baholash zarurligini ko'rsatadi.

2 <https://stat.uz/uz/> ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tayyorlangan.

Birinchi jadval ma'lumotlariga ko'ra, 2018–2025-yillarda O'zbekistonda transport xizmatlari bozori sezilarli darajada kengaygan. Transport xizmatlari hajmi 2018-yildagi 49 970,0 mlrd so'mdan 2025-yilda 188 270,8 mlrd so'mgacha oshgan. Bu davrda mazkur ko'rsatkich qariyb 3,8 baravar ko'paygan. Avtotransport xizmatlari hajmi ham 26 541,4 mlrd so'mdan 95 853,8 mlrd so'mgacha yetib, qariyb 3,6 baravar oshgan. Ushbu o'sish transport tarmog'ining iqtisodiy faollikni ta'minlashdagi roli kuchayib borayotganidan dalolat beradi. Transport xizmatlarining kengayishi yuk va yo'lovchilar harakatini yaxshilash, ishlab chiqarish korxonalarining xomashyo va tayyor mahsulot bozorlariga chiqishini osonlashtirish hamda logistika xarajatlarini kamaytirish uchun muhim shart hisoblanadi.

2020-yilda transport xizmatlari hajmining 58 623,0 mlrd so'mgacha pasayishi iqtisodiy faollikdagi vaqtinchalik cheklovlarining transport sohasiga ham ta'sir ko'rsatganini anglatadi. Biroq 2021-yildan boshlab barqaror o'sish tiklangan. 2024-yilda transport xizmatlari hajmi 151 825,0 mlrd so'mni, 2025-yilda esa 188 270,8 mlrd so'mni tashkil etgan. Bu holat transport infratuzilmasining iqtisodiy faollik tiklanishiga mos ravishda rivojlanayotganini ko'rsatadi.

Avtomobil transportida tashilgan yo'lovchilar sonining 2018-yildagi 5 852,8 mln kishidan 2025-yilda 7 586,0 mln kishigacha oshishi ham transport xizmatlariga bo'lgan talabning kengayganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, ushbu ko'rsatkichning 2020-yilda 5 248,5 mln kishigacha kamayishi va keyingi yillarda bosqichma-bosqich o'sishi transport tizimining tashqi iqtisodiy va ijtimoiy omillarga sezgirlikni ko'rsatadi. 2025-yilga kelib yo'lovchilar sonining eng yuqori darajaga chiqishi aholining hududiy harakatchanligi va transport xizmatlaridan foydalanish imkoniyatlari yaxshilanayotganidan dalolat beradi.

Ikkinchi jadvalda keltirilgan indikatorlar esa infratuzilmani investitsion jozibadorlik nuqtayi nazaridan kompleks baholash uchun asos yaratadi. Transport xizmatlari hajmi va avtotransport xizmatlarining yuqori bo'lishi hududning logistika imkoniyatlari rivojlanganligini bildiradi. Tashilgan yo'lovchilar soni esa mehnat resurslari va aholi harakatchanligi uchun qulay sharoit mavjudligini ifodalovchi qo'shimcha ko'rsatkich sifatida xizmat qiladi. Investor uchun bu omillar muhim, chunki ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish loyihalarining samarali ishlashi ishchi kuchi, iste'molchilar va ta'minotchilarning hudud bo'ylab erkin harakatlanishiga bog'liq.

Axborot-kommunikatsiya va raqamli infratuzilma indikatorlarining kiritilishi zamonaviy investitsion muhitni baholashda muhim metodik yangilik hisoblanadi. Bugungi sharoitda investor uchun faqatgina avtomobil yo'llari yoki energetika tarmoqlarining mavjudligi yetarli emas. Elektron davlat xizmatlari, tezkor aloqa, raqamli to'lovlar, ma'lumot almashinuvi va internet xizmatlarining rivojlanganligi biznes yuritish samaradorligini belgilaydi. Shu sababli aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmi hamda axborot va aloqa sohasiga yo'naltirilgan investitsiyalarni hududiy investitsion jozibadorlik indeksining tarkibiy qismi sifatida olish maqsadga muvofiq.

Energetika infratuzilmasi ham investitsiya qarorlarida strategik ahamiyatga ega. Elektr energiyasi ta'minotining yetariligi ishlab chiqarish korxonalarining uzluksiz faoliyat yuritishi uchun zarur. Ayniqsa, energiya talabchan sanoat tarmoqlarida elektr ta'minotining barqarorligi investorning loyiha xarajatlari va biznes risklariga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shuning uchun ushbu indikatorni baholashda faqat elektr energiyasi hajmini emas, balki uning hududlar bo'yicha yetariligi va ta'minot barqarorligini ham hisobga olish maqsadga muvofiq.

Logistika va transport-saqlash sohasiga yo'naltirilgan investitsiyalar esa hududning kelajakdagi infratuzilmaviy salohiyatini belgilaydi. Mazkur yo'nalishga investitsiyalarning ko'payishi yangi logistika markazlari, omborlar, transport terminallari va taqsimot tarmoqlarining rivojlanishiga xizmat qiladi. Natijada hududning ichki va tashqi bozorlarga chiqish imkoniyatlari kengayadi. Bu, ayniqsa, eksportga yo'naltirilgan xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda muhim ustunlik yaratadi.

Umuman olganda, ikki jadval natijalari transport va boshqa infratuzilma tarmoqlarining rivojlanishi hududiy investitsion jozibadorlikni oshirishning muhim shartlaridan biri ekanligini tasdiqlaydi. Biroq infratuzilmaning mavjudligi bilan bir qatorda uning sifati, quvvati, hududiy qamrovi, uzluksizligi va investitsiyalar bilan ta'minlanganlik darajasi ham baholanishi lozim. Shu asosda hududlarni infratuzilmaviy ta'minot darajasiga ko'ra guruhlash, infratuzilmasi nisbatan zaif hududlarga ustuvor investitsiya yo'naltirish va investorlar uchun logistika xarajatlarini kamaytirishga qaratilgan mexanizmlarni ishlab chiqish mumkin.

Shunday qilib, transport, energetika, logistika va raqamli infratuzilmaning kompleks rivojlanishi hududlarda biznes yuritish xarajatlarini kamaytirib, investitsiya loyihalarining iqtisodiy samaradorligini oshiradi. Kelgusida hududiy investitsion siyosatni ishlab chiqishda infratuzilmaviy indikatorlarni integral indeksga kiritish, ularning optimal vaznlarini aniqlash va hududlar kesimida muntazam monitoring olib borish maqsadga muvofiq. Bunday yondashuv investitsion resurslarni ehtiyoj yuqori bo'lgan hududlarga yo'naltirish, mavjud infratuzilmaviy tafovutlarni qisqartirish va O'zbekiston hududlarining mahalliy hamda xorijiy investorlar uchun raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Mamatov B. Qulay investitsiya muhiti – iqtisodiyot taraqqiyotining garovi. <https://finance.uz/index.php/uz/fuz-menu-economy-uz/1391-ulaj-investitsiya-mu-iti-i-tisodijot-tara-ijotining-garovi>
2. Haydarov N.H. Iqtisodiyotni erkinlashtirish sharoitida korxonalar investitsion faoliyatidagi moliya-soliq munosabatlarini takomillashtirish masalalari. Iqtisod fanlari doktori ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya. – T., 2003. – B. 29.
3. G'ozibekov D.G., Nosirov E.I. O'zbekiston iqtisodiyotiga xorijiy investitsiyalarni jalb qilish. Risola. – T.: "Iqtisod-moliya", 2007. – 92 b.
4. Зенченко С.В., Шемёткина М.А. «Инвестиционный потенциал региона» // Сборник научных трудов СевкавГТУ. Серия «Экономика». – 2007. – № 6.
5. Stobaugh R.B. How to Analyze Foreign Investment Climates // Harvard Business Review. – 1969. – September-October.
6. Imomov X.X. Investitsion muhitni yaxshilash va uni jozibadorligini oshirishni moliyaviy asoslari. Iqt. fan. nom. ilm. dar. ol. uch. taq. et. diss. Avtoref. – T.: "TDIU", 2011. – B. 8.
7. Tuxliev B.K. Investitsiyalarni moliyalashtirish mexanizmlarini takomillashtirish. Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc) dissertatsiyasi avtoreferati. – T.: "TDIU", 2017. – B. 19.
8. Басенко А.М., Таранов П.В. Особые экономические зоны как институциональный инструмент мобилизации инвестиционно-финансового потенциала территориального развития // Финансовые исследования. – 2016. – № 1 (50).

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 8/2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
